

Avaan jääkaapin, se on lähes tyhjä. Alahyllyllä on kattila, jonka pohjalla kyyhöttää vaaleahko massa. Kaappini sisällöstä voi päätellä, etten ole mikään Sikke Sumari; minä syön eläköseni enkä toisin päin, maku on toissijaista. En muista, mistä kaurapuuro tuli tai milloin se on keitetty, mutta aivan puurolta se näyttää. Otan puuron kaapista ulos ja nuuhkaisen, se lienee poltettu pohjaan. Mutta minulla on nälkä, minä aion lämmittää puuron uudelleen. Kaavin sitkeässä istuvan puuron viimeisiä rippeitä myöten kattilasta ja pistän sen Ikean kulhoon. Se on niin mitänsanomaton ja naarmuuntunut, että lasken puuron mielelläni sen peitteeksi. Puuro tarttuu kiinni lusikkaan ja minä ravistan sitä. Puuro pistää kuitenkin hanttiin, osa siitä lentää seinään ja jää kiinni kuin räkä. Lopulta kulhoni pohjalla on kasa niin kiinteäksi tekeytynyttä kauraa, että melkein etoo, mutta vatsani tarvitsee täytettä. Joku saattaisi lisätä puuroon kanelia ja voita päälle tai marjoja tai hedelmiä tai kananmunaa, sellaistaikin tapahtuu. Minä lisään puuron mikroon. Miten kätevää onkaan, että puuro on niin tiivistä, ettei edes kupua tarvitse käyttää sitä lämmitettäessä. Toisin kuin tuoreena keitettävät hiutaleet nesteessä, tämä klöntti ei enää liiku. VALMISTA! – Mikro kilahtaa kivuliaasti. Poltan näppini kuumaan kulhoon, mikrosta lehahtaa pinttynyt haju, mutta on siinä vähän kauraakin. Otan ensimmäisen lusikallisen, puuro on kuin sementtiä ja tarttuu kitalakeen. Onneksi puuro itsessään on jäänyt vain kädenlämpöiseksi.

Roosa Pääskylä

Kuinka hyvin puuro Hajanaisia ajatuksia uudelleenkäytöstä

Ines Markkula ja Johannes Puhakka

Ylen aamun Jälkinäytös-keskustelussa 27.3.2025 Oskari Onninen ehdotti englanninkieliselle käsitteelle ”reheated nachos” suomennosta ”uudelleen lämmitetty kaurapuuro”. Uudelleen lämmitetyllä kaurapuurolla tarkoitetaan luovaa teosta, joka on valmistettu kokonaan jonkin edeltävän teoksen päälle tuomatta siihen mitään uutta.

Varastaminen kuuluu toki aina jollain tasolla taiteeseen. Uudelleen lämmitämisessä ei kuitenkaan ole kyse tästä, vaan pikemminkin jonkin valmiin taideteoksen ”paskoonnuttamisesta”. Uusi teos rakentuu valmiin teoksen alle.

Mitä väliä sillä on, että joku lämmittelee toisen kaurapuuron uudestaan? Tai paremminkin, missä menee uudelleenlämmityksen raja? Trendit palaavat aina takaisin ja vaikutteet näkyvät niissä. Trendikierto kiihtyy, eivätkä vaikutteet ehdi sulautua uusiin ideoihin. Siksi lopputulos voi muistuttaa kaurapuuroa, vaikka olisikaan tarkoitus.

Tällaisten muotitermien ongelma on kuitenkin se, että uudelleenlämmitystä

Uudelleen lämpittää uudelleen?

Uudelleen lämmitetystä kaurapuurosta

aletaan helposti huudella silloinkin, kun voitaisiin puhua rehdisti inspiraatiosta ja vaikutteista.

Uudelleen lämmitetyn kaurapuuron käsite jää hieman hämmäiseksi. Onko esimerkiksi klasari pelkkää uudelleenlämmitystä, kun samat kipaleet soivat vuodesta toiseen?

Mutta eihän saman vanhan kappaleen esitys ole minkään uudelleen lämmittämistä! Klararissa tai covereissa ei yritetä peittää alkuperäisteosta, vaan tuoda siihen uutta näkökulmaa, sovittaa uusiksi ja tulkita. Alkuperäinen on koko ajan läsnä uudessakin versiossa.

Onko meillä yhtäkään esimerkkiä uudelleen lämmitetystä kaurapuurosta? En ymmärrä vielääkään.

Oletteko ikinä kuulleet Greta Van Fleetistä? Bändin esikoislevy lämmitti Led Zeppelin -kaurapuuron uudelleen, mikä ei jäänyt keneltäkään huomaamatta. GVF:ää on solvattu silkaksi Zeppelin-koveribändiksi.

Miten Greta Van Fleet sitten eroaa tribuuttibändistä? Ainakin he yrittävät

tehdä uutta musiikkia, vaikka tyyli on Zeppeliniä. Minun on vaikea käsittää, miten tämä on niin paljon huonompi asia kuin koverointi. Ovatko koveribändit alinta saastaa, kun GVF:ää kerran haukuttiin sellaiseksi?

Jää hämäräksi, kuinka hyödyllinen uudelleen lämmitetyn kaurapuuron käsite oikein on. Se tuntuu istuvan luontevasti vain kovin erityisiin tapauksiin – ja hieman pakotettuna silloinkin. Ikävää noin herkullisen kuuloiselle käsitteelle.

Uudelleenlämmitys tuntuu sisältävän myös ajatuksen siitä, että mitään uutta ei voi enää luoda, vaan kaikki on jo muka keksitty. Punkin kuolemaa huudeltiin jo vuonna 1977, mutta genre elää ja voi hyvin edelleen.

Länsimaissa taide koetaan (nykyään) niin, että sen täytyy koko ajan uudistua ja olla kekseliästä. Vanhaa saa hyödyntää ja niinhän tehdäänkin, mutta jotain uutta pitää olla mukana.